

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.325/2010/3.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a Kóródi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kóródi Balázs ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Léway Zsolt Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Léway Zsolt ügyvéd) által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2010. február 18. napján kelt 7.G.40.148/2008/50. számú ítéletével szemben az alperes 55., a felperes 56. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 110.700,- (Egyszáztízezer-hétszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2002. március hó 1. napján bérleti szerződést kötött az alperessel a **(település, utca, házszám)** alatti, 442 m² alapterületű, 1. számú csarnokra, melyben baromfihús szakáruházat üzemeltetett. A megállapodás értelmében az alperes azonnali hatályú felmondása esetén a felperes a bérleményt 15 napon belül köteles volt kiürített állapotban visszaadni, melynek elmulasztása esetén az alperes jogosult volt azt a felperes költségére kiüríteni és az árukészletét felelős őrzésbe venni. A hátralékos bérleti díj tartozás erejéig zálogjoga gyakorlása körében a bérlő vagyontárgyait visszatarthatta, illetve értékesíthette. Az alperes a bérleti szerződést 2003. március 31. napján azonnali hatállyal felmondta a közüzemi díjak, valamint a bérleti díj nemfizetése miatt. A felmondás, valamint az erre irányuló írásbeli felszólítás ellenére a felperes az ingatlant nem adta birtokba.

Az alperes 2003. november 3. napján a bérlemény zárait lecserélte, riasztójának kódját megváltoztatta és őrző-védő céget bízott meg annak folyamatos védelmével. Ezen a napon kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy vagyontárgyait felelős őrzésbe vette és ismertette a tartozások rendezésére vonatkozó javaslatait. A felperes 2003. november 6. napján közölte, hogy a forgalom megzavarása miatt keletkező valamennyi kárát érvényesíti. A Szeged Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal jegyzőjétől birtokvédelmet kért, melynek során a jegyző az alperest a korábbi birtokállapot 3 napon belüli helyreállítására kötelezte. Az alperes a jegyző határozata ellen a Szegedi Városi Bíróság előtt 18.G.40.103/2004. szám alatt keresetet terjesztett elő, míg a felperes kérte a határozat államigazgatási úton történő végrehajtását.

A felperes 2003. november 7-i határnappal készletkimutatást készített a rendelkezésére álló könyvelési adatok alapján; eszerint a bérleményben maradt áruk nyilvántartási értéke (fogyasztói ára) 9.106.789,- Ft volt.

A felek 2003. november 15-én közösen leltárt vettek fel az alperes birtokában maradt árukészletről. Ennek során nem vizsgálták az egyes termékek szavatossági idejét, csupán a lejárt szavatosságú termékek megnevezését és mennyiségét rögzítették.

A felek között 2003. december 3. napján megállapodás jött létre, melyben a felperes kijelentette, a jövőben a bérleményt nem kívánja használni, ezt a jegyzőnek bejelenti, míg az alperes vállalta, hogy a birtokperben benyújtott keresetétől eláll. Rögzítették, hogy a felperes az ingatlanban 7.000.000,- Ft értékű beruházást végzett, ugyanakkor elismerte, hogy fennálló bérleti díj hátraléka nettó 11.949.299,- Ft. Az alperes engedélyezte, hogy a felperes a teljes árukészletét és a csarnokban levő, a szakértő által 5.900.000,- Ft értékben meghatározott felszerelési-berendezési tárgyaiból és eszközökből a pénztárgépet és a számítógépeket elszállítsa. Az ott maradó felszerelési-berendezési tárgyak értékét a felek nettó 18.000.000,- Ft-ban határozták meg. A felperes vállalta, hogy 2004. február 28. napjáig maga helyett olyan új bérlőt állít, aki az alperessel kötött bérleti szerződésben írtakkal azonos tartalmú új bérleti szerződést hajlandó kötni. Ez esetben az ingatlanban található ingóságait, vagyontárgyait és beruházásait a leendő bérlőnek értékesítheti azzal, hogy az adásvételi szerződés szerinti vételárból nettó 7.000.000,- Ft-ot az alperesre engedményez. A felperes a szakértői véleményben felsorolt és a bérleményben maradó berendezési tárgyaira, ingóságaira az alperes javára vételi jogot engedett, melyet 2004. március 1-től 60 napig gyakorolhatott akkor, ha nem állít új bérlőt vagy annak személyét az alperes nem fogadja el. Az opciós vételár nettó 18.000.000,- Ft volt, melyet az alperes beszámítással teljesíthetett. Kijelentették, a vételi jog gyakorlása esetén a jövőben egymással szemben a bérleti jogviszonyból eredően semmilyen jogcímen igényt nem érvényesítenek, követelésük nincs.

A felperes 2003. december 8. napján a bérleményben lévő árukészletét elszállította. Ennek során a fellelt termékekről leltárt, jegyzőkönyvet nem vett fel. Az új bérlőállítás nem járt eredménnyel, ezért az alperes 2004. március 16. napján gyakorolta vételi jogát.

A felperes ezt követően pert indított az alperessel szemben a megtámadási jogról történő lemondást tartalmazó 2003. december 3-i megállapodás érvénytelenségének megállapítása iránt megtévesztésre és jogellenes fenyegetésre hivatkozva. Keresetét

a Szegedi Városi Bíróság 18.G.40.104/2004/23. számú ítéletével - amely a Csongrád Megyei Bíróság 1.Gf.40.035/2005/4. számú ítéletével emelkedett jogerőre - elutasította. A felperes a 2003. december 3. napján kötött megállapodást és a vételi jog gyakorlásával létrejött adásvételi szerződést feltűnő értékaránytalanság címén a Csongrád Megyei Bíróság előtt megtámadta. Keresetét a bíróság a 2.G.40.131/2005/9. számú ítéletével elutasította. Az elsőfokú ítéletet a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.179/2006/4. számú ítéletével a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.

A felperes az alapeljárásban előterjesztett felemelt keresetében 3.270.959,- Ft, valamint ezen összeg után 2003. december 8. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy az alperes 2003. november 3-án tilos önhatalommal vette birtokba a bérleményt, jogellenes magatartása következtében az ott tárolt előhűtött áru megromlott, szavatossága lejárt, tönkrement. Az alperes által 2003. november 15. napján felvett jegyzőkönyv, valamint a saját készlet-nyilvántartási adataira hivatkozva határozta meg a tényleges kár és az elmaradt haszon összegét.

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a szerződés alapján jogszerűen járt el, amikor a felperes mulasztása következményeként birtokba vette a bérleményt. Kifejtette, nem a törvényes zálogjogát gyakorolta, hanem az árukészlet a felelős őrzésébe került. Ebben az időszakban az áru hűtése folyamatos volt, kárt a felperesnek nem okozott. Kiemelte, a felperes két pert is indított vele szemben 2005. augusztusáig, ezek egyikében sem hivatkozott arra, hogy kárt okozott. Ha valóban keletkezett kára, ésszerűtlen, hogy az igény érvényesítésével ilyen hosszú ideig várt. Arra is utalt, hogy az árukészlet elszállítása és tényleges értékesítése között hetek teltek el, így nem lehet tudni, hogy a köztes időben a felperes az árut miként tárolta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.475/2006/4. számú végzésével az ítéletet hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Indokolásában kifejtette, a per főkérdése nem az volt, hogy az alperes birtokháborítást követett-e el a felperes terhére, hanem az, hogy az alperes oldalán megállapítható-e olyan kötelezettségszegés, amellyel bizonyítottan összefüggésbe hozható károkért felelősséggel tartozik. A felperes a visszatartott árukészlet kiadására igényt tartott ugyan, de ezt az alperes a vele szemben fennálló tartozás megfizetésétől tette függővé. A Ptk. 429. § (1) bekezdése szerint a bérbeadót a zálogjoga kizárólag a bérleti díj és járulékai fedezetére illeti meg. Amikor az alperes a felperes több millió Ft értékű árukészletét és berendezési tárgyait birtokba vette, nem rendelkezett ilyen összegű díjköveteléssel, így amikor a felperes a zálogtárgy kiadását kérte, annak azon részét, amely esetében a zálogtárgy állagának romlásától, értékének tényleges csökkenésétől kellett tartani, haladéktalanul vissza kellett volna adnia. Ez nem történt meg, az alperes a jogszabályi kötelezettségét elmulasztotta, ezért helytállással tartozik a felperessel szemben az árukészletben 2003. november 3. napjától december 8. napjáig tartó időszakban bekövetkezett, bizonyított károkért. Rögzítette, hogy a kár összegének hitelt érdemlő bizonyítása a felperes kötelezettsége. Ennek érdekében mezőgazdasági szakértőt kell kirendelni,

akinek meg kell állapítania, 2003. november 3-án milyen mennyiségben és értékben vett birtokba az alperes olyan húsárut, amelynek rövid időn belüli állagromlásától, értékének

lényeges csökkenésétől kellett tartania. Az így meghatározott húsárut mennyi időn belül tudta volna a felperes értékesíteni, ekkor milyen nettó árbevételt ér el. Ezzel szemben december 8-a után az elvárható időn belüli értékesítéssel mekkora árbevétel volt elérhető, az utóbbihoz képest a felperes mikor és milyen árbevételt realizált. A felperes a tönkrement áru piaci forgalmi értékét érvényesítheti, levonva ebből azt a költséget, ami az értékesítés elmaradása miatt nem merült fel. Az értékcsökkent áru esetén a 2003. november 3-a utáni napokban elérhető árbevételből kell kiindulni, amelyet csökkent a december 8-a után elvárhatóan elérhető megtérülés összege.

Az ítéltábla a megismételt eljárásban meghozott elsőfokú ítéletet a Gf. I. 30.179/2008/4. számú végzésével ismét hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és új határozat hozatalára utasította. Indokolásában megállapította, hogy a megismételt eljárásban a szakértő kirendelésére ugyan sor került, a könyvszakértő azonban a bíróság által feltett kérdésekre nem válaszolt, véleménye az alperes által feltett kérdések alapján készült úgy, hogy az iratok teljes körű vizsgálata elmaradt. Előírta, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság rendelje el a könyvszakértői vélemény kiegészítését, a korábbi kirendelő végzésben írtak szerinti elkészítését. A szakértői vélemény és a per összes adata ismeretében a mezőgazdasági szakértőnek is ki kellett egészítenie a véleményét, meghatározva - szükség esetén szakértői becsléssel - a felperest ért kár összegét. Amennyiben a szakértői bizonyítás eredményeként sem állapítható meg pontosan a kár összege, úgy felmerül az általános kártérítés alkalmazása.

Az újabb eljárás során a szakértő többször is kiegészítette a szakvéleményét. Megállapította, hogy a felperes könyvelésében a **(település neve)**-i üzlet forgalmi adatait elkülönítetten kezelte. Számítógépes készletlistája szerint a **(település neve)**-i üzletbe 2003. november 6. napjáig szállított árut, a november 7-i zárókészlet értéke nettó 9.106.789,- Ft volt. A felperes árukészletének értékét eladási áron tartotta nyilván. A **(település neve)**-i egységben tárolt árumennyiség és annak értéke pontosan nem állapítható meg a fuvarlevelek hiányában. Ugyancsak nem állapítható meg a 2003. november 7-i árukészlet szavatossági határidejének lejártja sem. Az árumennyiség készletnyilvántartás szerinti beszerzési értéke nettó 6.001.546,- Ft volt, a felperes által meghatározott eladási áron történő értékesítés esetén az árbevétel nettó 7.562.754,- Ft lett volna. A felperes az átvett árumennyiséget nettó 4.642.151,- Ft-ért értékesítette. A felperes a perbeli időszakban kálót, leértékelést, romlást, lejárt szavatosságú árut egész évben nem számolt el, tevékenysége ugyanakkor veszteséges volt. A kitárolt árumennyiség szavatossági ideje a könyvelési adatokból utólag nem állapítható meg, mivel a csomagoláson található gyártási időt és lejárót a kitároláskor tételesen nem rögzítették. A felperes az átvett árumennyiséget túlnyomórészt állateledel készítés céljára, illetve másodlagos humánfelhasználás alapanyagaként értékesítette, így az értékesítés elmaradása miatt fel nem merült költség nem keletkezett.

Gf.I.30.325/2010/3.szám

A megismételt eljárásban a felperes a korábbiak szerint felemelt keresetét változatlanul fenntartotta, megismételve valamennyi ténybeli és jogi előadását. Arra hivatkozott, hogy könyvelési adatai alapján az árumennyiség értéke pontosan megállapítható. Az alperes a birtokbavételkor nem tette lehetővé, hogy tételes leltározást végezzen.

Az alperes továbbra is kérte a kereset elutasítását. Hangsúlyozta, hogy a felperes a felmondást követő 6 hónap alatt sem gondoskodott az árukészlet elszállításáról. A felperesi könyvelési adatok alapján a perbeli ingatlanban található és 2003. december 8. napján kitárolt árumennyiség összetétele, értéke, szavatossági ideje nem bizonyítható, ezért a kártérítési igény alaptalan. Megismételte a korábban már részletesen előterjesztett jogi érvelését és hangsúlyozta, hogy a kár bekövetkeztében, annak súlyosbodásában a felperes közrehatott, mivel a felmondás után sem szállította el az árukészletét, így a kár - amennyiben bekövetkezett - önokozta kár.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 1.000.000,- Ft-ot, valamint ezen összeg után 2003. december hó 8. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Ítéletében utalt arra, hogy az alperes kártérítő felelősségének jogalapja körében a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.475/2006/4. számú végzésében már állást foglalt, amikor megállapította, hogy az alperes jogellenesen járt el, amikor a zálogtárgy állagának romlásától, értékének lényeges csökkenésétől lehetett tartani, ennek ellenére nem adta át a felperesnek az árukészletet. A megismételt elsőfokú eljárásokban ettől eltérő tartalmú tényállást alátámasztó bizonyítékok nem merültek fel, erre figyelemmel a megismételt eljárás kereteit a kárösszeg bizonyítása, meghatározása, illetve kiszámítása képezte.

A másodfokú bíróság által kifejtett jogi érvekre figyelemmel a felperesi közrehatás vizsgálatát szükségtelennek találta, miután az áru alperesi birtokbavétele és a kiadás megtagadása jogellenes volt. A megismételt eljárásban lefolytatott szakértői bizonyítás során a könyvszakértő a felperesi nyilvántartások adatai alapján alakította ki véleményét és határozta meg összegszerűen a **(település neve)**-i telephelyen meglévő árumennyiség értékét, amelyet a felperes kiskereskedelmi áron tartott nyilván, illetve rögzítette annak beszerzési árát, valamint a tényleges értékesítés nettó bevételét is meghatározta. A felperes a tönkrement áru piaci összforgalmi értékét érvényesíthette a perben, levonva ebből azt a költséget, ami az értékesítés elmaradása miatt nem merült fel. Sem a korábban kirendelt mezőgazdasági szakértő, sem pedig a könyvszakértő a bizonyítékok alapján nem tudta megállapítani a 2003. november 3-i árumennyiség szavatossági határidő szerinti összetételét, miután a kitároláskor tételes leltár nem készült. Ez utóbb már nem pótolható, ezért a szakértők nem tudták egzakt módon pontosan meghatározni a másodfokú bíróság által előírtakat. A kitároláskori leltár felvételének elmulasztása miatt további bizonyítás a perben már nem volt lefolytatható, így nem volt szükség a mezőgazdasági szakértői vélemény kiegészítésére.

Mivel a szakértői bizonyítás eredményeként sem volt pontosan megállapítható a felperest ért kár összege, ezért az elsőfokú bíróság általános kártérítés megállapítása mellett döntött. Ennek során figyelembe vette a készletnyilvántartás

- 6 -

szerinti beszerzési érték nettó összegét és a várt nettó árbevétel. Erre figyelemmel az általános kártérítés összegét a per minden adatát egybevetve 1.000.000,- Ft-ban határozta meg, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélettel szemben mindkét fél fellebbezést nyújtott be.

A felperes fellebbezése az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására és az alperes kereset szerinti marasztalására irányult. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg a kár összegét, mert a nettó beszerzési és eladási ár különbözetét,

1.520.725,- Ft-ot csökkentette az értékesítés elmaradásából eredő általános költségekkel, valamint a lejárt szavatosságú termékek mennyiségi összetételének bizonyíthatatlansága miatt azok becsült összegével. Az értékesítés megtörtént, azzal kapcsolatban ténylegesen felmerültek kiadások, így „elmaradt költségek” levonása szükségtelen. A lédig termékek értéke a 2003. november 15-én készült leltár adatai alapján 1.647.519,- Ft volt, ezek szavatossága az alperes birtoklása alatt mindenképpen lejárt, az előhűtött áruk tönkrementek. Az előbbieket folytán az általános kártérítés megfelelő összege álláspontja szerint 2.844.312,- Ft.

Az alperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a szakértői véleményekből, illetve a szakértő személyes meghallgatásából nyilvánvaló, a felperes által szolgáltatott beszerzési és eladási árakra vonatkozó adatok különbözeteként elvileg meghatározható összeg kizárólag számtani művelet eredménye; az, hogy a felperest bármilyen összegben ténylegesen kár érte volna, az eljárás során teljes egészében bizonyíthatatlan maradt. Erre figyelemmel általános kártérítésnek sem lehet helye.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen mellőzte a felperesi közrehatás vizsgálatát az esetleges kár bekövetkeztében. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek lehetősége lett volna az áru elszállítására, ezzel azonban nem élt. Az eljárás során nem merült fel olyan adat, amely szerint a felperes bármikor is kérte volna az áru kiadását. Fellebbezése kiegészítésében részletesen megjelölte a szakértői véleményben, illetőleg a per során tett nyilatkozatokban véleménye szerint fellelhető hiányosságokat, ellentmondásokat. Kiemelte, hogy nagyságrendi eltérés van a felperes által egyoldalúan készített készletnyilvántartás és a 2003. november 15-i leltárban rögzített előhűtött áruk mennyisége között. Erre figyelemmel nem zárható ki, hogy bizonyos előhűtött áruk szavatossági ideje már a birtokbavétel előtt lejárt, ezért azokat a felperes lefagyasztotta. Utalt arra, hogy az ítélet tábla a hatályon kívül helyező végzésében előírta a mezőgazdasági szakértő véleményének kiegészítését is, az ehhez szükséges szakértői díjat azonban a felperes többszöri felhívás ellenére nem előlegezte meg. Sérelmezte, hogy eddig az ügyben a károsult közrehatás értékelése elmaradt.

A fellebbezések **alaptalanok.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott. Kifejtett indokaival az ítélet tábla egyetért, ezért ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése és 253. § (2) bekezdése alapján - helyes indokai szerint - helyben hagyta.

Gf.I.30.325/2010/3.szám

A fellebbezések kapcsán az ítélet tábla az alábbiakra mutat rá. A megismételt eljárásban abból kellett kiindulni, hogy a kereset jogalapja fennáll, az ezzel kapcsolatos jogi álláspontját a másodfokú bíróság már kifejtette. Az alperes jogellenesen járt el, ezért az ezzel összefüggésbe hozható károkért helytállással tartozik. A húsaruház birtokba vétele az áruk szakszerű kezelését is igényli, ami adott esetben a gyorsan romló élelmiszer értékesítését vagy annak lehetővé tételét jelenti. Ez jelen ügyben elmaradt, ezért az

alperes eljárása szükségképpen kárt okozott; a megismételt eljárásban csupán azt a kérdést kellett eldönteni, hogy mekkora a kár összege.

A megismételt eljárásban az ítéletábra előírta a könyvszakértői, illetve a mezőgazdasági szakértői vélemény kiegészítését, mivel alapvetően a könyvelés, a leltár adatai alapján lehetett a felperest ért kár összegét megállapítani. A főkérdés az volt, milyen mennyiségű, összetételű és értékű áru volt a bérleményben, ezek szavatossági ideje hogyan alakult, illetve később milyen áron történt meg az értékesítés.

A lefolytatott bizonyítási eljárás során a könyvszakértői vélemény többször került kiegészítésre, de a szakértő a személyes meghallgatásakor is csupán azt tudta megerősíteni, hogy a felperes kimutatása szerint az alperesi birtokbavételkor a bérleményben található áruk beszerzési értéke nettó 6.001.546,- Ft volt, melyet a felperes nettó 7.562.754,- Ft értéken tartott nyilván, amely egyenlő az értékesítés esetén remélt árbevételel (fogyasztói ár). A felperes adatai szerint az árut nettó 4.642.151,- Ft-ért értékesítette, így adódott a 2.920.603,- Ft különbözet.

A szakértő felhívta a figyelmet arra, hogy az előbbi adatoknál a kiindulási érték is önkényes, a 7.562.754,- Ft csupán elméleti számítás eredménye. Nem lehet ugyanis tudni, hogy ebből az áruból a felperes milyen engedmények árán, milyen értékvesztés, súlycsökkenés mellett pontosan mekkora bevételt realizált volna. Az összeg meghatározását nehezíti az is, hogy nem állapítható meg az előhűtött áruk pontos mennyisége, értéke, szavatossági ideje. A fagyasztott áruk esetében a kár abból keletkezhetett, ha a szavatossági idő lejárt vagy közeli volta miatt a felperes azokat csak értékcsökkent áruként adhatta el. Tényszerűen történt ilyen értékesítés, ezt a szakértő is megerősítette, de annak igazolása, hogy ez teljes egészében az alperes miatt történt, nem volt eredményes.

Vitatott volt a felek között a birtokba vett áru szavatossági határidejének kérdése. A felperes állította, hogy a könyvelés alapján ezek az adatok ellenőrizhetők, a szakértő azonban többször is kifejtette, hogy ezt a nyilvántartások alapján nem tudta megállapítani. Ez a bizonyítás kiváltható lett volna, ha a felperes az áru birtokbavételekor leltárt készített, amely alapja lehetett volna a pontos kárigényének. Mivel ilyen leltárt az alperes sem készített az áru birtokbavételekor, valójában mindkét fél mulasztása eredményezi, hogy a kár pontos összege szakértői módszerrel sem volt megállapítható.

A Ptk. 359. § (1) bekezdése értelmében, amennyiben a kár mértéke - akár csak részben - pontosan nem számítható ki, a bíróság a kárért felelős személyt olyan összegű kártérítés megfizetésére kötelezheti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas. Ezzel az anyagi jogi rendelkezéssel áll összhangban a Pp. 206. § (3) bekezdése, amely úgy rendelkezik, hogy a bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét - ha az szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható - a per összes körülményének mérlegelésével belátása szerint határozza meg. Az előbbiek egybevetéséből az következik, hogy általános kártérítés alkalmazása csak akkor lehet indokolt, ha a kár bekövetkezte bizonyított, mértéke azonban bizonytalan, a bíróság minden rendelkezésre álló és célravezető bizonyítást lefolytatott a kár felderítése végett. A jelen ügyben a kár

mértékének megállapítása során kiindulópontul a rendelkezésre álló iratok szolgáltak: a felperesi készletnyilvántartás, a felek által készített leltár, illetve a felperesi értékesítés kimutatása. Ezen alapadatok pontossága sem volt bizonyított, a hiányosságokra mind a szakértő, mind az alperes rámutatott. Ugyanakkor kétségtelen, hogy az ingatlanban nagy mennyiségű és értékű áru volt az alperesi birtokbavételkor, ezek értékesíthetőségének csökkenése, a jellegükből fakadó állagromlás miatt nyilvánvaló. A felperest ért kár összegét az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok figyelembevételével mérlegelés alapján határozta meg és általános kártérítést állapított meg, annak mértékét a szakértő által kimunkált kár összegének (elmaradt árbevétel) mintegy 30 %-ában határozta meg. Ezzel az ítéletábra is egyetért, a kárösszeg felülmérlegelését szükségtelennek ítélte. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte mindazon körülményeket, adatokat, tényeket, amelyek a kár tényleges nagyságát befolyásolhatták: a felperesi kimutatások pontatlanságát, a termékek mennyiségének, értékének a romlottság mértékének bizonytalanságát kétséget kizáróan - szakértői módszerekkel - nem pontosítható beazonosítottságát, a felperesi árképzés egyoldalúságát. A kár mértékét érintő mérlegelés körébe tartoznak az áru beszállításakor készült átvételi elismervények, fuvarlevelek anomáliái, a fokozottan romlékony előhűtött áruk szavatossági ideje, a felperesi nyilvántartás hibái (káló, selejt, egyéb veszteség figyelembe vételének hiánya), az áruk értékesítésének részleteiben nem ismert körülményei.

A felperes kármegelőzési kötelezettségének megszegésével kapcsolatos alperesi érvek nem helytállóak. Az alperes azzal, hogy birtokba vette a húsaruházat, magára vállalta a folyamatos értékesítés megakadályozásából, az áruromlásból, értékcsökkenésből eredő összes kockázatot. Ahhoz, hogy a kár keletkezését laikusként megelőzze, a húsarú forgalmazása tekintetében szakszerűen kellett volna eljárnia. Ez magában foglalta azt a kötelezettséget, hogy azonnal leltárt készít, ellenőrzi az összes áru szavatossági határidejét, az előhűtött áru elszállítását a felperes számára igazolható módon lehetővé teszi, vagy az árut maga értékesíti, folyamatosan - a szavatossági határidő függvényében - gondoskodik a fagyasztott áru eladásáról. Mindez nem történt meg, emiatt keletkezett a kár. Az előhűtött áru lefagyasztása kész helyzetet teremtett, a felperes már hiába közölte volna azt az alperes számára is nyilvánvaló tény, hogy az áru folyamatos értékesítése szükséges. A fagyasztott áru esetében a felperes a perben nem tudott szolgáltatni

Gf.I.30.325/2010/3.szám

olyan nyilvántartást, amiből a szavatossági határidőket követni lehet, így illet - a birtokból való kivetését követően - az alperesnek sem tudott átadni. Miután az alperes a fagyasztott áru elszállítását sem tette lehetővé a felperes számára, ezzel kapcsolatban a kár mértéke attól függött, mikor vezet eredményre a felek között zajló egyeztetés. Az alperes birtoklása 5 hétig tartott, ezen idő alatt a fagyasztott árukat illetően - a hosszabb szavatossági időre figyelemmel - a felperesnek jelentősebb kára nem keletkezhetett. A felperes azon magatartását, hogy az áru visszavételekor nem készített leltárt - a feleknek a birtokbavétellel kapcsolatos eltérő előadását is figyelembe véve - az elsőfokú bíróság az általános kár összegének megállapításakor megfelelően értékelte.

A felek fellebbezése eredménytelen volt, ezért az ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdésére és a Pp. 81. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperest kötelezte az alperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében kötelezte a felperest az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Szeged, 2010. július hó 1. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.. Hámori Attila sk.
a tanács elnöke

előadó bíró

Bereczkyné Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró